

FAKTA

Frivillig, gratis og uvildig økonomi- og gældsrådgivning

Økonomi og gældsproblemer har store personlige og samfundsøkonomiske konsekvenser

Økonomi- og gældsproblemer er fortsat en udfordring, der berører mange borgere og har stor betydning for deres dagligdag ligesom det har store samfundsøkonomiske konsekvenser:

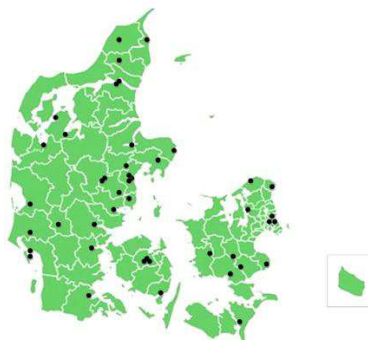
- 202.727 borgere er registreret som dårlige betalere i RKI-registeret, svarende til 4,3 % af den danske befolkning. Fastholdt højt niveau (Experian 2019). Tallet er faldende for fjerde år i træk, men over de sidste 10 år har der stadig stabilt været omkring 200.000 borgere.
- Rådet for socialt udsatte konkluderer, at "særligt for socialt udsatte er gæld et meget stort problem" - og gældsproblemer er en væsentlig barriere for at finde løsninger på udsatte borgeres andre problemer (Rådet for socialt udsatte 2014).
- Studier fra en række lande viser en klar sammenhæng mellem overgældssætning og dårligt fysisk og psykisk helbred samt social og samfundsmæssig marginalisering (Kronofogden 2008, Statens Offentlige Udredninger 2013, Sverige).
- Ny undersøgelse "Økonomisk mistrivsel blandt voksne unge" viser, at unge der slås med gentagne betalingsproblemer også slås med helbredsproblemer, sociale og materielle savn, mistrivsel og bekymringer (Forbrugerrådet Tænk og TrykFonden 2018).
- Erfaringer fra den frivillige gældsrådgivning bekræfter, at gæld, sygdom og stress også er tæt forbundne - blandt andet har 25 % af borgerne med gældsproblemer stress og stressrelaterede symptomer og 18 % har sygdom herunder depression (Forbrugerrådet Tænk 2019).
- Samfundsøkonomisk har overgældssætning store omkostninger, bl.a. som følge af tabt arbejdsfortjeneste og øgede sundhedsudgifter. I Sverige beregnede man, at de årlige udgifter, som følge af befolkningens gældsproblemer, beløber sig til ca. 200 mia. kr. (Riksrevisionen 2015).

Derfor er frivillig og gratis økonomi- og gældsrådgivning en vigtig del af den socialpolitiske indsats og har været det de seneste 10 år, siden indsatsen blev igangsat af satspuljepartierne i 2008.

Landsdækkende indsats finansieret af satspuljen

Forligskredsen afsatte som del af satspuljeaftalen 2018 en toårig finansiering af den frivillige økonomi og gældsrådgivning på 10 mio. kr. årligt, som udløber maj 2020. Der er behov for stabil finansiering af indsatsen fra maj 2020. Satspuljen finansierer følgende ni organisationer, som tilsammen har 87 rådgivningssteder og over 350 frivillige:

- Settlementet Vesterbro
- Den Frie Rådgivning v. Fritidsbutikken
- Frivilligcenter Næstved
- LO Vendsyssel
- Den Sociale Retshjælp
- Forbrugerrådet Tænk
- Frivilligcenter Helsingør
- Blå Kors Danmark
- KFUMs Sociale arbejde

Stigende antal rådgivninger

To tredjedele af de organisationer, som driver frivillig økonomi- og gældsrådgivning, har de seneste år rådgivet et stigende antal borgere.

De ni organisationer, som er finansieret af satspuljen, har således samlet gennemført næsten 6400 rådgivningsforløb i 2018 (på baggrund af oplyste tal fra samtlige organisationer).

Frivillig økonomi- og gældsrådgivning yder rådgivning af høj kvalitet og hjælper udsatte borgere

Kvaliteten og betydningen af den frivillige økonomi og gældsrådgivning tydeliggøres af de evalueringer, der gennemføres af indsatsen. Disse evalueringer viser:

- Høj kvalitet i rådgivning: Dette afspejles bl.a. i, at 97 % af borgerne udtrykker, at de er tilfredse med den rådgivning, de har modtaget (Forbrugerrådet Tænk 2019).
- Borgerne får overblik og ro omkring deres økonomiske situation: 90 % oplever det som en stor lettelse at få taget hul på deres økonomiske problemer (Forbrugerrådet Tænk 2019).
- Borgerne får hjælp til deres gældsudfordringer: 62 % af borgerne oplyser, at deres gæld er blevet mindre efter de har været til gældsrådgivning (Settlementet 2018).
- Borgerne klædes på til at håndtere egen økonomi: 92 % oplever, at rådgivningen har givet dem ny viden om, hvordan de kan håndtere deres gæld (Settlementet 2018).
- Øget jobparathed: 87 % af de udsatte borgere, der har modtaget rådgivning i Forbrugerrådet Tænks Økonomi- og gældsrådgivning, angiver, at de har fået mere overskud til at søge arbejde eller håndtere deres nuværende arbejde (Forbrugerrådet Tænk 2019).

Gældsrådgivning er en god samfundsøkonomisk investering:

En undersøgelse af de sociale og økonomiske effekter af Østrigs gældsrådgivningsindsats viser, at for hver gang de investerer 1 euro i gældsrådgivning, giver det et *social return on investment* på 5,3 euro.

Kilde: ECDN 2016 *Money Matters – Evaluation of debt advice – An European Overview*.

www.ecdn.eu/wp-content/uploads/2016/05/Evaluation-of-debt-advice.-An-European-Overview.pdf

Forbedret kvalitet og effekt af indsatsen

Satspuljeforligskredsen besluttede i forbindelse med satspuljeaftalen 2018, at nedsætte en ny National Vidensfunktion for økonomi- og gældsrådgivning. Vidensfunktionen har i fællesskab skabt en kvalitetsmodel for rådgivningen, som vi er ved at implementere. Kvalitetsmodellen skal danne ramme for arbejdet med kvalitet og effekt af indsatsen samt sikre en ensartet dokumentation – til brug fremadrettet.

Vi ønsker i fremtiden fortsat at kunne tilbyde udsatte borgere gratis økonomi- og gældsrådgivning af høj kvalitet, men det kræver en politisk beslutning om stabil økonomisk forankring af indsatsen.

På vegne af de ni organisationer

For yderligere information kontakt:

Lone Buchardt
Tlf: 7170 1700
lob@fbr.dk

Eva Tetzlaff
Tlf: 50 59 90 51
eva.tezlaff@settlementet.dk

June Crondahl
Tlf.: 31 12 79 91
juc@kfum.dk